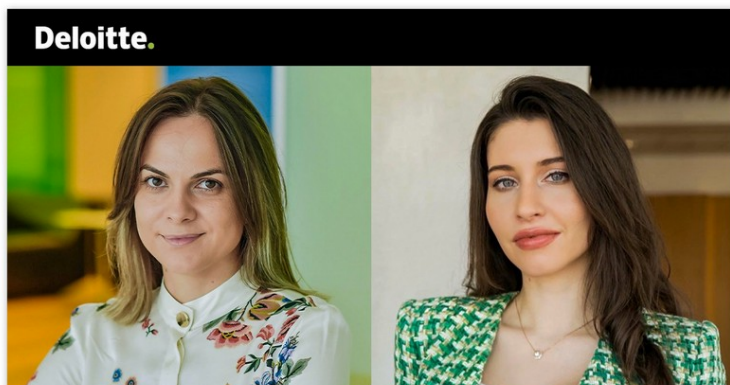

Raportarea CESOP în România, obligatorie pentru banci și alte instituții de plată, posibilă acum și pentru nerezidenți

Instituțiile financiare care oferă servicii de plăți în România, precum bancile, emitenții de monedă electronică sau instituțiile de virament poștal, sunt obligate, de la începutul anului 2024, să monitorizeze și să raporteze autorităților fiscale informații despre plățile transfrontaliere procesate și despre destinatarii acestora, în cadrul sistemului european CESOP (Central Electronic System of Payment information - Sistemul electronic central de informații privind plățile). Procedura inițială, însă, nu permitea înregistrarea în sistem a instituțiilor de plată care activează în România, dar nu sunt înregistrate fiscal în țara noastră.

Directiva UE 2020/284, care stabilește această cerință, a fost transpusă în legislația românească prin Legea 33/2024, adoptată în martie 2024. Procedura de introducere în sistem a acestor evidențe a fost aprobată în aprilie 2024 și se aplică inclusiv prestatorilor de servicii de plată fără rezidența fiscală în România. În acest context, a apărut necesitatea înființării unui mecanism de înregistrare a acestor prestatori pentru a facilita transmiterea informațiilor în sistem.

Astfel, la jumătatea lunii octombrie 2024, a fost publicat în Monitorul Oficial Ordinul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) prin care s-a aprobat modelul și conținutul formularului de înregistrare pentru prestatorii de servicii de plată care nu au rezidența fiscală în România, dar sunt obligați să efectueze raportarea CESOP.

Cum arată procedura de înregistrare pentru nerezidenți?

Ordinul conține formularul ce trebuie utilizat de prestatorii de servicii de plată fără rezidența fiscală în România, obligați să pună la dispoziția autorităților fiscale evidențele tranzacțiilor transfrontaliere efectuate, în cazul în care îndeplinesc anumite condiții cumulativ, valabile și pentru rezidenți (platitorul se află în UE, iar beneficiarul, în alt stat membru UE sau într-o țară terță; sunt mai mult de 25 de plăți procesate către un beneficiar în același trimestru calendaristic).

După depunerea formularului, ANAF atribuie instituției respective un număr de evidență unic. Acest număr nu înlocuiește codul de identificare fiscală și nu poate fi utilizat decât în scopul raportării CESOP. Formularul se depune electronic, în termen de 15 zile de la sfârșitul primului trimestru pentru care intervine obligația de transmitere a acestor date. Dacă prestatorul încetează activitatea, acesta notifică ANAF prin același formular, completând secțiunea de renunțare la prestarea de servicii de plată.

Așadar, până la aceasta data, procesatorii de plata care nu au rezidența fiscală și nu dețin un cod unic de înregistrare fiscală în țara noastră nu au avut posibilitatea să se înregistreze în sistemul CESOP, deși erau obligați de lege să transmită informațiile referitoare la tranzacțiile menționate. Astfel, odată cu publicarea formularului, procesul a fost deblocat și pentru contribuabilii străini. Ramâne de văzut cât de dificil va fi acest proces, cum se va calcula termenul de 15 zile pentru depunerea formularului de înregistrare a prestatorilor de servicii de plată fără rezidența fiscală în România și dacă vor exista sancțiuni pentru depunerea cu întârziere a raportărilor CESOP.

Este important de subliniat faptul că scopul raportării este de a oferi autorităților europene și naționale un instrument suplimentar pentru identificarea eventualelor fraude de TVA în comerțul electronic. Frauda legată de TVA reprezintă o provocare comună pentru toate statele membre ale Uniunii Europene, însă, individual, acestea nu dețin informațiile necesare pentru a garanta aplicarea corectă a normelor TVA în comerțul electronic transfrontalier și, implicit, pentru a combate fraudă din acest sector. Așadar, implementarea sistemului CESOP are potențialul de a contribui la scăderea deficitului de colectare a TVA în statele membre UE, inclusiv în România.